

DOKTORANTŪROS STUDIJŲ DALYKO SANDAS

Dalyko pavadinimas	Mokslo kryptis (šaka) kodas	Fakultetas	Katedra
Politikos mokslų metodologija	Politikos mokslai 02S	TSPMI	
Studijų būdas	Kreditų skaičius ECTS	Studijų būdas	Kreditų skaičius
paskaitos	-	konsultacijos	2
individualus	6	seminarai	3

Dalyko anotacija

Politikos mokslų metodologija – privalomas politikos mokslų doktorantūros studijų kursas. Kurso tikslas yra gilintis į mokslo metodą kaip visumą bendrų taisyklių ir principų, kuriomis turi remtis patikimo politinių reiškinių pažinimo siekiantis mąstymas. Siekiama, kad doktorantas perprastų mokslinio ir filosofinio mąstymo skirtumus, taip pat mokslinių klausimų įvairovę, ir gebėtų sukonstruoti skirtingo tipo klausimams tinkantį tyrimo planą bei įvertinti pateiktos argumentacijos atsakant į vienokį ar kitokį klausimą tinkamumą.

Atsiskaitymo už šį kursą reikalavimai: gerai išnagrinėti nurodytą literatūrą ir parengti nurodytas užduotis. Rengiant užduotis būtina remtis ir disertacijos tyrimų lauko literatūra. Derinant pastarosios analizę su metodologinių tekstų analize įgyjamas a) gilesnis disertacijos lauko tyrimų supratimas, b) argumentuotas rengiamos disertacijos metodologinių įrankių parengimas. Kitos nei nurodyta programoje papildomos metodologinės literatūros panaudojimas yra privalomas, tačiau nėra privalomas.

Pagrindiniai kurso metu nagrinėjami klausimai

Priežastingumo analizė: tyrimo dizaino kriterijai ir strategijos

Atsiskaitydamas už kursą, doktorantas turi ne tik išmanyti politikos mokslų priežastingumo tyrimų dizainų kriterijus bei strategijas bendrai, bet ir tai, kokios priežastingumo tyrimo strategijos vyrauja pasirinktame disertacijos tyrimų lauke, bei gebėti įvertinti, ar priežastinių ryšių ieškantys disertacijos tyrimų lauko tyrimai tenkina atitinkamiems tyrimo dizainams suformuluotus kriterijus

Sąvokos ir jų matavimas: kriterijai ir strategijos

Atsiskaitydamas už kursą, doktorantas turi išmanyti ne tik, kokie yra geros empirinės analizės kriterijai, kokius reikalavimus turi tenkinti gerai sudarytos sąvokos, kokios yra sąvokų matavimo strategijos ir specifiniai joms būdingi iššūkiai, bet ir tai, kokios sąvokų matavimo strategijos vyrauja disertacijos tyrimų lauke, bei gebėti įvertinti, ar kartinės disertaciniam tyrimui sąvokos (pvz., atitinkančios priklausomą kintamąjį) tenkina jų darybai keliamus reikalavimus

Filosofinio ir mokslinio politikos pažinimo skirtumai.

Atsiskaitydamas už kursą, doktorantas turi išmanyti, kuo skiriasi mokslinis ir filosofinis politikos pažinimas, kodėl politikos mokslas nėra praktinis mokslas, o empirinis politikos pažinimas nebūtinai yra mokslinis pažinimas, kuo skiriasi filosofinis ir istorinis politikos pažinimas? Kodėl istorizmas nesuderinamas su politine filosofija, gebėti įvertinti, ar disertacijos tyrimų lauke sutinkame filosofiniai tyrimai tenkina Strausso politinei filosofijai kaip disciplinai keliamus reikalavimus, identifikuoti doktorantą dominančios temos filosofines problemas (jei tokių problemų nėra, pasiūlyti galimą to paaiškinimą)

Pagrindinė literatūra

- Pastaba: pateiktos literatūros sąrašas yra orientacinis. Sudarant programą konkrečiam doktorantų srautui, atsižvelgiama į jų pasirengimą, numatomų rengti disertacijų temas, atitinkamai parenkant skaitinių sąrašą.
- John Gerring, *Social Science Methodology: A Unified Framework*, Cambridge University Press, 2012
- King, Gary, Robert O. Keohane ir Sidney Verba, *Designing Social Inquiry. Scientific Inference In Qualitative Research*, Princeton, New Jersey: Princeton University Press, 1994
- Ragin, Charles C. *Redesigning social inquiry: Fuzzy sets and beyond*. University of Chicago Press, 2009.
- Brady, Henry E., and David Collier, eds. *Rethinking social inquiry: Diverse tools, shared standards*. Rowman & Littlefield Publishers, 2010.
- Beach, Derek, and Rasmus Brun Pedersen, *Process-Tracing Methods: Foundations and Guidelines*. Ann Arbor: The University of Michigan Press, 2013.
- Collier; David, James E. Mahon, Jr., „Conceptual "Stretching" Revisited: Adapting Categories in Comparative Analysis“, *The American Political Science Review*, 87 (4) 1993, 845-855.
- Adcock; Robert, David Collier, „Measurement Validity: A Shared Standard for Qualitative and Quantitative Research“, *The American Political Science Review*, 95 (3) 2001, 529-546.
- Strauss, Leo, „An Epilogue“, *Liberalism Ancient and Modern*, The University of Chicago Press, 1968, p. 203 – 223. Leo Strauss, „Political Philosophy and History“, *What is Political Philosophy*, The University of Chicago Press, 1959, p. 56 – 77.
- Manent, Pierre, „Sociologinis požiūris“, *Žmogaus miestas*, Vilnius: Margi raštai, 2005, p. 73 – 122.
- Weber M., „Mokslas kaip profesinis pašaukimas“, *Problemos*, 1990, Nr. 42, p. 69 – 82.

Konsultuojančiųjų dėstytojų vardas, pavardė	Mokslo laipsnis	Svarbiausieji darbai mokslo kryptyje (šakoje) paskelbti per pastaruosius 5 metus
		A. Jokubaitis, R. Lopata, <i>Political Science in Lithuania</i>, Political Science in Europe at the Beginning of the 21 st Century. Jagiellonian University Press, 2015, p. 267-285. A. Noreikaitė, A. Jokubaitis, Dworkino alternatyva Berlino vertybių pliuralizmui, <i>Problemos</i>, 2015, Nr. 88, P. 153-165. Filosofas kaltina mokslininkus. Arba kas blogai su politikos mokslu? Vilnius: Lietuvių Katalikų Mokslo Akademija. Naujasis židinys – Aidai, 2016. 215 pp. Liberalizmo filosofijos paradoksai, <i>Problemos</i>, 2016, No. 90, p. 7 – 19. Joakimo Skirmanto ir Nicollò Machiavellio polemika: Politologinis įvadas, <i>Politikos veidrodis. Kaip atpažinti gerą ir blogą politiką</i>. Parengė Darius Baronas ir Alvydas Jokubaitis, į lietuvių kalbą vertė Mantas Adomėnas, į anglų kalbą vertė S.C. Rowell, Vilnius: Lietuvių katalikų mokslo akademija, 2016, p. 63 – 92.

Prof. Dr. Alvydas Jokubaitis		How Values become Political?, Teoria Polityki, 2017, No. 1, p. 223 – 234. Liberalizmas kaip pilietinė religija. Vilnius: Tyto alba, 2017, 259 pp. Alvydas Jokubaitis, Linas Jokubaitis. Istorizmo kritika be moralės, Problemos, Nr. 92, p. 23 – 33. Can the Constitution Do Away with Nation State // The Concept of the Constitution in the History of Political Thought. Ed. by A. Gõrnisiewicz and B. Szlachta, De Gruyter Open, 2017, p. 32-44. Alvydas Jokubaitis, Linas Jokubaitis, Romantizmas ir valstybininko idėja, Politologija, 2018, Nr. 89, p. 3 – 22. Politinis idiotas. Apie neišvengiamą politikos kvailybę. Vilnius: Tyto alba, 2019, 191 pp. The Other Europe: Identity Problems of Central Europe, Politeja, 2018, No. 6 (57), Vol. 15, p. 81-89. Politikos mokslo romantizmas, Problemos, 2019, Nr. 96, p. 61-70. The Unsolvble Problem of Liberalism, The Future of Conservative Politics in Europe. A Central European Perspective. Unserstanding Conservatism. 2018, p. 7 – 13. https://conservative.mk/wp-content/uploads/2018/08/Understanding-Conservatism-NEWDIRECTION-report-61pages.pdf Moralumo iššūkis Carlo Schmitto politiškumo sampratai, Problemos, 2020, Nr. 98, p. 125 – 136.
Doc. Dr. Inga Vinogradnaitė	Dr.	Vinogradnaitė, Inga, Vilpišauskas, Ramūnas The politics of differentiated integration : what do governments want? Country report – Lithuania. Working Paper, EUI RSC, 2021/10, Integrating Diversity in the European Union (InDivEU) Vinogradnaitė, Inga, „Time and History in the Memory of Soviet Generations“ <i>Baltic</i>

		<i>Journal of Political Science</i>, 2019, nr. 7-8, p. 45-55. Vinogradnaitė, Inga, et al. Sakytinė istorija kaip sovietmečio tyrimo metodas". Vilnius : Vilniaus universiteto leidykla, 2018. Vinogradnaitė, Inga, ir Aušra Rauličkytė, "Teisinio sektoriaus reformos iššūkiai Moldovoje", Teisės problemos : mokslo darbai. Vilnius : Lietuvos teisės institutas. 2017, 1. p. 5-28. Vinogradnaitė, Inga, "Lietuvos istorijos politikos transformacijos 1990-2014 metais", in: Lopata R. ir Vinogradnaitė I. Lietuvos ir Baltarusijos istorijos politika. Vilnius : Vilniaus universiteto leidykla, 2016, p. 154-174. Vinogradnaitė, Inga, „Galia viešojoje diskusijoje: išgirstas kalbėjimas ir nelygybė“, <i>Agora</i>, 2015, nr. 3, p. 56-68. Vinogradnaitė, Inga, „Między narodem i państwem: koncepcje historii według polityków“, in <i>Udana transformacja na peryferiach?</i>, ed. by J. Dementavičius and Artur Wołk. Kraków: Ośrodek Myśli Politycznej, 2014, p. 101-130. Vinogradnaitė, Inga, „Istorijos politika Lenkijoje: prielaidos ir konfliktai“, in: Lopata R. et al. Istorijos politikos modeliai ir kryptys: Europos Sąjungos, Lenkijos, Rusijos ir Baltarusijos istorijos politika. Vilnius : Vilniaus universiteto leidykla, 2014, p. 105-134. Vinogradnaitė Inga, „Istorija ir mąstymas tautomis: lietuvių istorinės sąmonės ir atminties būklė“, in Lopata R. et al. Istorija kaip politinio mąstymo veiksnys. Vilnius: Vilniaus universiteto leidykla, 2012, p. 141-180. Lopata, Raimundas, Dementavičius, Justinas, Gudžinskas, Liutauras, Jokubaitis, Alvydas, Laurinavičius, Česlovas, Merkinaitė, Simona, Nikžentaitis, Alvydas, Radžvilas, Vytautas, Vinogradnaitė, Inga, <i>Valstybė ir istorija</i>. Vilnius : Vilniaus universiteto leidykla, 2014.

Doktorantūros komiteto teikimu patvirtinta TSPMI taryboje 2021 m. kovo mėn. 5 d., protokolo Nr. 270000-TP-3

Tarybos pirmininkas: Alvydas Jokubaitis